

ÎNCHEIERE

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena, Tăbîrță Radu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldinconbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa, intervenienți accesorii Tăbîrță Irena, Tăbîrță Radu și Tăbîrță Iulia, cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă și la cererea reconvențională a lui Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa împotriva Băncii Comerciale „Moldinconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la micșorarea dobînzii anuale aferente la contractul de credit, anularea comisionului de administrare, anularea dobînzii suplimentare pentru neplata la scadența a dobînzii, anularea dobînzii suplimentare pentru neplata la scadența a creditului și la cererea reconvențională suplimentară înaintată de Tăbîrță Raisa către Banca Comercială „Moldinconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la nulitatea contractului de gaj,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Irena, Tăbîrță Radu, și Tăbîrță Iulia și menținută hotărîrea Judecătoriei Edineț din 12 mai 2015 și încheierea Judecătoriei Edineț din 12 mai 2015,

c o n s t a t ă

La 02 august 2013, BC „Moldinconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa cu privire la exercitarea dreptului la ipotecă.

În motivarea acțiunii reclamanta BC „Moldinconbank” SA a indicat că prin contractul de credit nr. 112/08 din 23 mai 2008 prin intermediul filialei „Edineț” a acordat lui Tăbîrță Ion un credit în sumă de 700 000 lei cu termenul final de rambursare la 23 mai 2023, modificat prin acordurile adiționale nr.1 din 20 mai 2010 și nr. 2 din 16 septembrie 2010.

Susține că, în vederea rambursării în termen a creditului Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa au ipotecat conform contractului de ipotecă nr. 112/08 „a”, înregistrat notarial

cu nr. 3559 din 23 mai 2008 următoarele imobile: casa de locuit cu suprafața de 181 m.p, nr. cadastral 4101202.299 și terenul aferent cu suprafața de 0,1325 ha cu nr. cadastral 4101202.299 situate în or. Edineț, str. Meșterul Manole 1/a care aparțin debitorilor ipotecari în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4116 din 31 octombrie 2003.

Declară reclamanta că, valoarea de ipotecă a imobilelor ipotecate, consimțită de părți constituie 801 000, 00 lei fără TVA.

Afirmă că, neachitînd plățile la creditul contractat timp de 234 de zile conform calculul datoriilor din 16 iulie 2013, debitorul Tăbîrță Ion a acumulat datorii totale în mărime de 663 569, 76 lei formate din creditul neachitat în mărime de 531 953, 31 lei, dobînda de credit în mărime de 58 320, 80 lei, comision pentru administrare în mărime de 10 500, 50 lei, dobîndă suplimentară pentru neplata la scadență a dobînzii în mărime de 18 234, 66 lei.

Menționează că creditorul a notificat prealabil debitorul, acordîndu-i suficient timp pentru achitare benevolă a datoriilor acumulate la contractul de credit, dobîndă, comision, și penalități și a prevenit că în caz contrar banca se va adresa în judecată.

Invocă BC „Moldinconbank” SA prevederile art. 33 alin. (1) al Legii cu privire la ipotecă, executarea silită a dreptului de ipotecă de către creditorul ipotecar se face în temeiul unei hotărîri judecătorești.

Cere BC „Moldinconbank” SA executarea dreptului la ipotecă prin transmiterea silită în posesia BC „Moldinconbank” SA mun. Chișinău a bunurilor ipotecate - casa de locuit și terenul aferent situate în or. Edineț, str. Meșterul Manole1/a pentru a fi comercializată în vederea stingerii datoriilor formate la contractul de credit nr. 112/08 din 23 mai 2008.

La 19 august 2013 Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa au înaintat cerere reconvențională, solicitînd respingerea executării dreptului la ipotecă prin transmiterea silită în posesia BC „Moldinconbank” SA pentru comercializarea casei de locuit, micșorarea dobînzii anuale aferente contractului de credit nr. 112/08 din 23 mai 2008 pînă la 10 % anual, anularea comisionului de administrare calculat în sumă de 10 500 lei, anularea dobînzii suplimentare pentru neplata la scadență a dobînzilor, anularea dobînzii suplimentare pentru nerambusarea la scadență a creditului și micșorarea taxei de stat.

În motivarea acțiunii reconvenționale Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa au indicat că în anul 2008 s-a declanșat criza economico-financiară mondială, fiindu-le afectată afacerea și bugetul familiei. În primăvara anului 2010 la începutul lunii martie, Tăbîrță Ion a avut un accident rutier în urma căruia a suferit o intervenție chirurgicală, în consecință a fost imobilizat la pat pînă în toamna anului 2010. Debitorii declară că au depus tot efortul pentru a întoarce plățile lunar. Susțin că pentru a întoarce creditul au vîndut casa părintească în care locuia mama Tăbîrță Iulia, pînă în prezent au rambursat băncii suma de 675 767, 12 lei și își asumă obligația să achite creditul și în continuare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Edineț din 27 decembrie 2013, acțiunea a fost admisă cu transmiterea silită în posesia BC „Moldinconbank” SA pentru a fi comercializate pentru stingerea datoriilor formate la contractul de credit nr. 112/08 din 23 mai 2008, bunurile imobile - casa de locuit cu suprafața de 181,6 m.p, nr. cadastral 4101202.299.01 și terenul aferent cu suprafața de 0, 1325 ha, nr. cadastral 4101202.299, situate în or. Edineț, str. Meșterul Manole 1/a, care aparțin cu drept de

proprietate lui Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4116 din 31 octombrie 2003. S-a încasat de la Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa în beneficiul BC „Moldinconbank” SA cheltuielile de judecată formate din plata taxei de stat în sumă de 3317, 84 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2014, a fost admis apelul declarat de către Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa, casată hotărîrea Judecătorei Edineț din 27 decembrie 2013 cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheiere Judecătorei Edineț din 13 ianuarie 2015, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu alături de pîrîți Iulia Tăbîrță.

Prin încheierea Judecătorei Edineț din 01 aprilie 2015, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii alături de pîrîți Tăbîrță Radu și Tăbîrță Irena.

La 12 mai 2015 pîrîta Tăbîrță Raisa a înaintat cerere reconvențională suplimentară cu privire la recunoașterea nulă a contractului de gaj nr. 112/08 „a” din 23 mai 2008, încheiat între Tăbîrță Ion și BC „Moldinconbank” SA, menționînd că la 23 mai 2008 contractul a fost semnat numai între Tăbîrță Ion și BC „Moldinconbank” SA, fără consimțămîntul Raisei Tăbîrță care nu a dat acordul la luarea creditului și la gajarea casei în care locuiau împreună cu doi copii și mama soacră. Semnătura a depus-o mai tîrziu după ce banii au fost luați. Consideră că a lipsit elementul definitiv-voința. Susține că în contractul de gaj a fost indicat lipsa acordului unui creditor gajist.

Prin încheierea Judecătorei Edineț din 12 mai 2015 au fost scoase de pe rol capetele de cerere din cererea reconvențională a lui Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa împotriva BC „Moldinconbank” SA, cu privire la micșorarea dobînzii anuale aferente la contractul de credit cu nr. 112/08 din 23 mai 2008 pînă la 10%, anularea comisionului de administrare calculat în sumă de 10500 lei, anularea dobînzii suplimentare pentru neplata la scadență a dobînzilor, anularea dobînzii suplimentare pentru neplată la scadență a creditului. S-a explicat lui Tăbîrță Ion și Raisei Tăbîrță că pentru a soluționa litigiul dat este necesară soluționarea prealabilă.

Prin hotărîrea Judecătorei Edineț din 12 mai 2015, acțiunea inițială a fost admisă, s-a transmis silit în posesiunea BC „Moldinconbank” SA mun. Chișinău pentru comercializarea ulterioară în scopul stingerii datoriei acumulate în baza contractului de credit nr. 112/08 din 23 mai 2008 a bunurilor ipotecate în baza contractului de ipotecă cu nr. 112-08 „a” din 23 mai 2008 încheiate între BC „Moldinconbank” SA și Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, și anume casa de locuit individuală cu suprafața de 181,6 m.p, nr. cadastral 4101202.299.01 și terenul aferent cu suprafața de 0, 1325 ha, nr. cadastral 4101202.299, situate în or. Edineț, str. Meșterul Manole 1/a, s-a încasat în mod solidar de la Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa în beneficiul BC „Moldinconbank” SA mun. Chișinău cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în mărime de 3317,84 lei, s-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională a lui Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa împotriva BC „Moldinconbank” SA cu privire la declararea nulă a contractului de gaj și s-a încasat în mod solidar de la Tăbîrță Ion și Tăbîrță Raisa în beneficiul statului taxa de stat de 250 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2016 a fost respins apelul declarat de către Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Irena, Tăbîrță Radu, Tăbîrță Iulia cu menținerea hotărîrii Judecătorei Edineț din 12 mai 2015 și încheierii Judecătorei Edineț din 12 mai 2015.

La 22 aprilie 2016, Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena, și Tăbîrță Radu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2016 și a hotărîrii Judecătorei Edineț din 12 mai 2015.

În susținerea recursului recurenții au invocat că instanța de fond la emiterea hotărîrii a aplicat eronat legislația în vigoare cu privire la relațiile de creditare bancare, și anume art. 468 alin. (4) CC și art. 13 al Legii cu privire la gaj, art. 11 din legea cu privire la ipotecă, în conformitate cu care contractul de ipotecă trebuia să conțină obligatoriu acordul expres al debitorului gajist de a constitui gajul în favoarea creditorului gajist, însă contractul de ipotecă nr. 112/08 „a” nu conține această clauză obligatorie - acordul expres al Raisei Tăbîrță de a constitui gajul în favoarea băncii.

Menționează recurenții că instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă circumstanțelor și a emis hotărîrea greșită, în contractul de ipotecă lipsește clauza contractuală obligatorie care permite sau interzice gajul ulterior, astfel consideră recurenții că contractul urmează a fi considerat nul.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016 a fost expediată în adresa lui Tăbîrță Ion la 16 februarie 2016 și recepționată de către recurent la 25 februarie 2016 (f.d. 192,193, Vol. II).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena, și Tăbîrță Radu se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 25 mai 2016 în adresa intimatului BC „Moldinconbank” SA a fost expediată copia recursului declarat de către Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena și Tăbîrță Radu cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 07 iulie 2016 intimatul BC „Moldinconbank” SA a depus referință, solicitînd respingerea recursului declarat de Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena, și Tăbîrță Radu cu menținerea deciziei Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2016 și hotărîrii Judecătorei Edineț din 12 mai 2015, pe care le consideră întemeiate și legale.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena și Tăbîrță Radu este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către de Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena și Tăbîrță Radu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca motiv al admisibilității recursului argumentul recurenților că la încheierea contractului de ipotecă Raisa Tăbîrță a fost impusă să semneze contractul de ipotecă și că prezența semnăturii nu demonstrează manifestarea de voință, or, contractul de ipotecă nr. 112/08 „a” a fost autentificat și înregistrat notarial cu nr. 3559 din 23 mai 2008, în contract stipulându-se expres că a fost semnat de toate părțile contractante care au cerut întocmirea lui și după ce a fost citit fiind cunoscuți cu conținutul și efectele contractului, l-au semnat în prezența notarului, respectiv contractul de ipotecă corespunde tuturor condițiilor de formă și de fond și este valabil.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c.

Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către de Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena și Tăbîrță Radu ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către de Tăbîrță Ion, Tăbîrță Raisa, Tăbîrță Iulia, Tăbîrță Irena, și Tăbîrță Radu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic